MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Anteeksi vain, mutta tosiasioiden kiistäminen tarkoittaa, että todennäköisyys eläkkeiden pienenemiseen tulevaisuudessa kasvaa. **SEPPO RÖNKKÖ SAVON SANOMISSA**

Elorannan paperissa paljon myönteistä

Selvitysmies vuorineuvos Jorma Eloranta luovutti Investointeja Suomeen -raporttinsa maan päättäjille keskiviikkona. Kyseessä on yksi monista hallituksen työn tueksi tehdyistä selvityksistä, mutta tällä kertaa se osuu ajallisesti ja sisällöllisesti asian ytimeen.

Talouden kestävyyden kannalta on ratkaiseva kysymys, miten suomalainen työ ja tuotanto tulevaisuudessa pärjäävät. Niiden varaan rakentuu koko yhteiskunnan hyvinvointi – se millaiseen elintasoon tai esimerkiksi julkisiin palveluihin meillä on varaa.

Biotalouden ja metsäklusterin merkitys korostuu Jorma Elorannan Investointeja Suomeen -raportissa.

Uutiset ovat viime aikoina olleet synkkiä. Teollista tuotantoa siirtyy Suomesta edullisemman kustannustason maihin, eikä suomalainen tavara käy taantumasta kärsivässä Euroopassa kaupaksi entiseen malliin.

Yhtä aikaa Elorannan raportin kanssa julkistettiin myös tieto Suomen vaihtotaseen kääntymisestä alijäämäiseksi. Kokonaisrahavirrat maasta ulos olivat viime vuonna yli miljardi euroa sisään tulevaa virtaa pienemmät. Se tarkoittaa köyhtymistä.

Viimeksi vaihtotase oli miinuksella 1990-luvun vaikean laman ja pankkikriisin aikana. Nyt erityinen syy liittyy ulkomaankauppaan, jota mittaava kauppatase oli viime vuonna peräti 3,6 miljardia euroa alijäämäinen.

Elorannan raportti ottaa reippaasti kantaa siihen, kuinka turmiolliset luvut saataisiin käännettyä jälleen Suomelle suotuisiksi. Keskeistä on nyt panostaa tuotantoon, joka käy kaupaksi vientiin tai vastaavasti korvaa tavaran tuontia maahamme.

Raportti vaatii useita kannustimia kotimaisille investoinneille. Keskeiseksi Eloranta näkee yritysveron alentamisen sekä riittävän rahoitusvalmiuden, mutta myös hallinnon asettamia kynnyksiä hyville investoinneille tulisi madaltaa.

Hallituksen tuoreet päätökset yritysveron alentamisesta 24,5 prosenttiin eivät Elorannalle riitä. Hän hakisi vauhtia investoinneille jopa Viron mallista, jossa yritykset voivat kerryttää tulostaan kassaan verovapaasti. Jos vero maksetaan vasta yrityksestä ulos otetusta tuloksesta, yritysten kyky rahoittaa investointeja paranee huomattavasti.

Eloranta ottaa kantaa tuotannon edistämiseksi koko maassa. Hän patistaa kehittämään kaivannaisten jalostusta ja väläyttää ratahanketta jäämerelle. Pietarin läheisyys pitäisi hyödyntää paremmin ja Itä-Suomen kouluissa venäjää tulisi saada opiskella ruotsin vaihtoehtona.

Monet Elorannan esityksistä ovat tärkeitä erityisesti maaseutu-Suomelle. Vuorineuvos tuo vahvasti esille tarpeen parantaa metsäalan toimintaedellytyksiä. Metsä on jatkossakin keskeinen työn ja tuotannon lähde.

Tavoitteeseen Suomen johtavasta asemasta biotaloudessa ei pidä laskea ainoastaan metsää ja puunjalostusta. Myös elintarviketuotannossa Suomi edustaa monella tapaa edelläkävijää. Oma ruuantuotanto on lisäksi keskeinen tekijä kauppataseen hallinnan kannalta.

Elorannan raportti on laaja kokoelma keinoista, joilla Suomen talouden kestävyyttä voitaisiin vahvistaa. Raikasta siinä on tuotannollisen toiminnan korostus, joka poliittisessa keskustelussa jää usein hallinnon itsensä sekä valtaansa varjelevien korporaatioiden tarpeiden jalkoihin.

Raportti herättää varmasti kiistoja. Maan hallitus ei esityksiä yhtenäisenä niele, ja esimerkiksi palkansaajien SAK nimitti Elorannan luomuksen vuorineuvosten toivelistaksi.

Suomen ongelmat liittyvät nyt kuitenkin talouden ja tuotannon perustaan, josta myös vuorineuvoksilla voi olla aivan perusteltuja näkemyksiä. Tukensa Elorannan työlle ovat ilmaisseet muun muassa MTK, Metsäteollisuus sekä SAK-lainen Paperiliitto.

Suomi tarvitsee välttämättä eväitä uuteen kasvuun. Elorannan raportti antaa tähän työkaluja, joihin hallituksenkin on syytä tarttua.

Työn ja tuotannon varaan rakentuu koko yhteiskunnan hyvinvointi.

Syihin puututtava

Tällä viikolla suomalaisia järkytti jälleen väkivallanteko koulussa. Teini-ikäinen poika puukotti Imatralla luokkatoveriaan kesken oppitunnin. Ihmishenkien menetykseltä onneksi vältyttiin.

Ensitietojen perusteella teon taustalla on tälläkin kertaa pitkään jatkunut koulukiusaaminen. Kiusauksen uhri pyrki lopulta ratkaisemaan tilanteen äärimmäisellä tavalla.

Väkivalta on aina vakava asia. Sen pelossa ei pitäisi yhdenkään koululaisen joutua opintiellään kulkemaan.

Imatran tapahtuman perusteella on jo esitetty lisää varoja kouluterveydenhuoltoon. On tunnettua, että esimerkiksi nuorten mielenterveysongelmiin avunsaanti kestää nykyisin liian pitkään.

Suurin syy avun saannin hitauteen on kuitenkin sen tarvitsijoiden määrän nopea kasvu. Välttämättömän avun lisäksi olisi pystyttävä ennen kaikkea puuttumaan syihin, joita epätoivoisten tekojen taustalta löytyy.

Työpaikoilla kiusaamisen torjuntaan on jo olemassa tehokkaita keinoja, joskin eri alojen välillä keinojen hyödyntäminen vaihtelee. Kouluissa tulee edelleen ilmi kisaamistapauksia, joissa uhri ei pyynnöistä huolimatta ole saanut tarvitsemaansa apua.

Kouluissa turvallisuudesta vastaavat aikuiset, mutta onko koululla lopulta riittävät mahdollisuudet puuttua kiusaamiseen? Kiusauksen uhria ei lohduta se, että hänelle tarjotaan mielenterveysapua – itse kiusaamisen on loputtava.

VIERASYLIÖ

Internet muokkaa vallanjakomaisemaa

Suomi ja suomalaiset ovat päivä päivältä syvemmällä internetissä: missä tahansa milloin vain. Googlen hakukenttä on kaapannut kadonneen kylänraitti-idyllin aseman kansan kollektiivisena arkimaisemana.

Mennyt mutkattomuus on jäänyt taakse myös oikeudellisesti, sillä alituisia, uudenlaisia epäselvyyksiä aiheutuu siitä, mikä netissä oikeastaan on sallittua – ja kuka siitä päättää?

Voiko valelääkäriksi uumoiltu vaatia muutosta nimensä tuomiin Googlen hakutuloksiin? Syyllistyykö naapurisi varkauteen, jos lataa musiikkivideoita YouTubeen ilman levy-yhtiön lupaa? Saako Apple käyttää Nokian tavaramerkkiä hakukonemainoksiansa laukaisevana avainsanana? Tuleeko Facebookin noudattaa Suomen lakia vaikkapa tietosuojakysymyksissä?

Viime aikoina on kohuttu siitä, että Elisa velvoitettiin estämään pääsy suomalaisten suosimalle The Pirate Bay-sivustolle, joka sisältää latauslinkkejä myös tekijänoikeudella suojattuun materiaaliin. Periaatteellisesti kauaskantoisen sensuuripäätöksen teki yksittäinen käräjäoikeus. Pian hovioikeudella on vuoro sanoa sanansa.

Esto on helppo kiertää, joten montaa suomalaiselämää se ei mullistanut. Toisin on viime aikojen tuomiokavalkadissa, joissa vertaisverkkojen ylläpitäjiä on tuomittu satojen tuhansien hyvitysvastuisiin tekijänoikeusloukkauksista.

Tuomioiden monia hämmästyttänyt logiikka juontaa KKO:n kesän 2010 linjauksesta niin sanotussa Finreactor-tapauksessa ja perustuu ajatukseen, että jokainen teinilataus on menetetty tulo oikeudenhaltijoille.

Tuomioistuimet ovat myös tekijöitä

Eikö kuitenkin ole lyhytnäköistä osoittaa sormella tuomioistuimia? Laeistahan päättävät kansalaisten itsensä valitsemat edustajat Arkadianmäellä: se kuuluu demokratiaan.

Tuomioistuimet taas ovat tyystin passiivisia ja epäpoliittisia ”lain suita”, juuri kuten Montesquieu hahmotteli Ranskan vallankumoukseenkin niveltyneessä vallanjakoopissaan, jonka nimeen koulujemme yhteiskuntaopetuksessa edelleen vannotaan.

Akateemisessa, kansainvälisessä tuomioistuintutkimuksessa on sinänsä vallinnut vuosikymmeniä suorastaan banaali selviö, että tuomioistuimet eivät ole vain passiivisia oikeuden soveltajia tai löytäjiä, vaan myös sen todellisia tekijöitä.

Tuomarinvallan määrä riippuu tulkittavien säädösten väljyydestä, jota suhteessa verkkoilmiöihin siis piisaa.

Halusimme tai emme, teknologia toteuttaa historiallista, konkreettista vallan siirtymää lainsäätäjältä tuomioistuimille.

Mitään tiettyä ”internetin lakia”, cyberjuristin Sudenpentujen käsikirjaa, ei siis kukaan säilytä hyllyssään. Jo senkin päättäminen, mitä lakia milloinkin sovelletaan, on vaikeaa. Monet netissä pätevät lait on tarkoitettu aikaisempaan, fyysiseen ympäristöön.

Toisaalta internet oli tyystin toisenlainen vuosituhannen vaihteessa, jolloin monia keskeisiä nettilakeja säädettiin. Ennakointiongelma piinaa edelleen lainsäätäjää.

Sääntelemättömyys ei kuitenkaan haihduta kroonista tarvetta ratkaisuille todellisissa kiistoissa. Paine kohdistuu tuomaristoomme heltymättömänä.

Halusimme tai emme, teknologia toteuttaa historiallista, konkreettista vallan siirtymää lainsäätäjältä tuomioistuimille. Vääjäämätön sivuvaikutus on ratkaisukäytännön hajanaisuus. Toisaalta nokkelimmat ulkopuoliset ymmärtävät hyödyntää asetelmaa uuden oikeuden luomiseen.

EU-tuomioistuimella on poliittista valtaa

Murrosta myllerryttää entisestään kansakuntamme valtiosääntötodellisuus. Käytännössähän nettikiistat koskevat tyypillisesti EU-direktiivien artikloita, joita tulisi tulkita yhdenmukaisesti kautta mantereen. Ihanteen toteuttamista pyrkii turvaamaan niin sanottu ennakkoratkaisujärjestelmä.

Ellei siis ole täysin idioottivarmaa, että tietyn säädöksen tulkinta on muutenkin yhdenmukainen kautta unionin, kansallisen tuomioistuimen tulisi tehdä ennakkoratkaisupyyntö EU-tuomioistuimelle.

Luxemburgista putkahtaa aikanaan unioninlaajuinen linjaus vastaavien tilanteiden ratkaisemiseksi. Mekanismilla elin on käyttänyt huomattavaa poliittista valtaa ennen EU-jäsenyyttämme juuri tilanteissa, joissa lainsäätäjä on ollut syystä tai toisesta lamaantunut. Tänään meidänkin olisi terveellistä hahmottaa kuninkaantekijän olemassaolo.

Nykyistä sensuurikeskustelua onkin leimannut EU-tuomioistuimen hiljattainen, samantapainen belgialaislähtöinen ratkaisu.

Toisaalta vaikkapa mainitussa Finreactor-tapauksessa kotimainen vastaaja nimenomaisesti pyysi ennakkoratkaisun tekemistä—turhaan. KKO jätti ratkaisun perustelematta, joka Ruotsissa olisi lainvastaista. Tulisiko tuomioistuimiemme nyt rohkaista mielensä, vaikkapa Elisa-tapauksen hovioikeuskäsittelyssä?

Vastauksen täytyy olla myönteinen, monestakin syystä.

Tulkintalinja kirkastuisi kautta Euroopan keskeisessä sananvapauskysymyksessä, jota koskevaa lainsäädäntöä vakavampienkin ongelmasivujen suhteen vasta valmistellaan Brysselissä. Toisaalta haittaa ei koituisi mahdollisesta kansallisesta asiantuntemusvajeesta.

Itse asiassa suomalaistuomareille avautuisi mahdollisuus ainutlaatuiseen medianäkyvyyteen ja oikeustieteelliseen alaviitekuolemattomuuteen, jotka ylikansallisen merkkitapauksen lähtölaukauksen antamisesta seuraavat.

Uusi vallanjaollinen maalaismaisemamme näyttäytyy monessa mielessä vieraana, absurdinakin. Havahtumiselle tähänkään rakennemuutokseen ei kansakunnalla ole vaihtoehtoja.

LASSI JYRKKIÖ

Kirjoittaja on IT- ja EU-kysymyksiin erikoistunut oikeustieteen maisteri, joka on työskennellyt muun muassa Euroopan parlamentissa ja ulkoasiainministeriön EU-tuomioistuinasiat-yksikössä.

PÄIVÄN KUVA

ELINA PAAVOLA

Koulu päättyi karkkisateeseen

Eilen lukionsa päättäneet abiturientit saivat hetken aikaa juhlia vapauttaan. Juhlat eivät kuitenkaan kestä pitkään, sillä ylioppilaskirjoitukset jatkuvat. Kokkolan ammattilukion abiturientit muistuttivat muita siitä, että lukion aikana voi hankkia myös ammatin.
Perinteiseen tapaan abiturientit jakoivat iloaan muille heittelemällä kuorma-autoajelunsa aikana karkkeja ympärilleen.

KOLUMNI: JOUKO RONKKO

Kongo-Heidi & co.

Presidenttiehdokas Pekka Haavisto (vihr.) teki tyylikkään ja vakuuttavan vaalikampanjan. Hänen hillittyä ja perusteltua puhettaan kuunnellessa melkein unohti, että puhuja oli vihreiden entinen puheenjohtaja ja moneen kertaan manattu ympäristöministeri.

Vihreiden puoluejohto on toivonut Haaviston menestyksen tuovan puolueelle lisää kannatusta myös maaseudulla. Varmaan toisikin, jos muutama asia muuttuisi.

Haavisto ei hyväksynyt salakuvauksia eläintiloilla. Hyvä! Vihreissä on kuitenkin monia, jotka tuntevat syvää sympatiaa eläinterroristeja kohtaan.

Haavisto halusi, että kaikilla olisi oikeus asua kotiseudullaan. Hänen puoluetoverinsa kansanedustaja Osmo Soininvaara sen sijaan iloitsee hallituksen kuntaliitosrumbasta, koska se ajaa ihmisiä kaupunkeihin. ”Tämä on väistämättömän urbanisoitumisen voitto!”

Haavisto kävi myös Lapissa. Sinne soisin pistäytyvän myös ministeri Heidi Hautalan (vihr.) joka sanoo Lapin olevan ”Suomen Kongo”. Kehitysministerinä Hautala tuntee sen oikean Kongon olosuhteet varmaankin hyvin, joten Suomen Lapissa on siis vallalla anarkia. Lait tai ihmisoikeudet eivät päde. Rosvojoukot ryöstävät ja raiskaavat ihmisiä ja ajavat tuhansia maanpakoon.

Suomen Lapissa on siis vallalla anarkia.

jouko.ronkko@maaseuduntulevaisuus.fi

Kaivoksissa on tietysti ongelmansa, mutta viimeksi kun pistäydyin Kittilässä, ei se ihan Kongolta näyttänyt. Ministeriä kuitenkin uskotaan sekä Helsingin lattebaareissa että sopivan vihreissä piireissä ulkomailla.

Haavisto antoi ymmärtää arvostavansa puolustusvoimia ja maanpuolustushenkeä. Hänen puoluetovereiltaan hallituksessa ei kuulu puolta sanaakaan niiden tuhansien puolesta, jotka irtisanotaan maakuntien varuskunnista.

Vahinko, että varuskuntien lakkauttamisesta metelin nostaneet perussuomalaiset harhautuivat populismin suohon tässäkin asiassa. Miksi räkyttää kielipolitiikasta ja riidellä henkilökohtaisia riitoja, kun kyseessä on tuhansien ihmisten toimeentulo ja Suomen maanpuolustus?

Kokoomus, jonka puisto-osastoksi vihreitä on sanottu, on nyt voimiensa tunnossa ja pyyhkii demokratialla pöytää kyynärpäät korkealla.

Kunnat pannaan lahtipenkkiin. Perusteluksi tarjotaan säästöjä ja tehokkuutta, mutta ei kolmen köyhän liitoksesta synny yhtään rikasta.

Eikä suuruus ole sama kuin tehokkuus. Maan suurin kaupunki tuottaa palvelunsa maan kalleimmalla hinnalla. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on maan suurin mutta häviää tehokkuudessa kaikille pienemmilleen.

Hallinto ei vie kuntien kustannuksista suurta osaa, mutta sekään ei liitoksissa kevene. Päinvastoin. Kaikille virkamiehille taataan viiden vuoden työpaikkaturva. Kehitysjohtajista ei tule Suomen kunnissa puutetta liitoksien jälkeen. Lähidemokratiasta kyllä. Vaaleilla valittu ja poliittisessa vastuussa oleva hallinto typistetään kädettömäksi.

Sanotte, että kunnanvaltuustot kyllä säilyvät mutta kattavat vain suuremman alueen. Niinpä. Esimerkiksi 40 000 asukkaan Vuosaarella ei ole yhtään edustajaa Helsingin valtuustossa. Sellaista ”lähidemokratiaa” meille nyt tarjotaan.

LEHTIKATSAUS

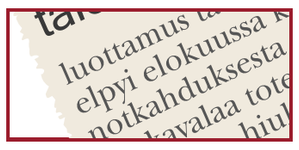

Kuntia uhkaa johtajapula

Jo pelkät spekulaatiot kuntakartasta saavat **Satakunnan Kansan** mukaan aikaan sen, että kunnanjohtajiksi hakevien määrät uhkaavat kokea jopa suoranaisen romahduksen.
”Hyvät ja eteenpäinpyrkivät hakijat eivät lähde ottaman sitä riskiä, että heidän tuleva kuntansa liitetään isomman osaksi, jolloin he joutuisivat tyytymään viiden vuoden määräaikaisiin kehitysjohtajan pesteihin.

Hakijaongelma korostuu, koska suuret ikäluokat ovat jäämässä eläkkeelle kiihtyvää tahtia. Ongelma on todellinen ja uhkaa kuntakentän kehitystä.

Kunnilla ei ole paljon vaihtoehtoja. Pahimmassa tapauksessa ne joutuvat tyytymään kakkostai jopa kolmosketjun hakijoihin, joilla ei välttämättä ole parasta näkemystä siitä, miten kuntaa pitäisi kehittää.”

Kiusaamisesta keskusteltava

Imatralla koulussa tapahtunut puukotus ei ole **Hämeen Sanomien** mukaan ainutkertainen.
”Suomalainen koulujärjestelmä saa kaikkialla kiitosta. Pisatutkimusten kärkisijat kertovat hyvistä oppimistuloksista. Mutta sielläkin on kehitettävää juuri siinä, miten ihmistä kunnioitetaan ja miten vahvan pitää olla heikomman puolella.

Se pitää kuitenkin muistaa, että koulu on osa yhteiskuntaa ja yleiset asenteet ja arvostukset vaikuttavat voimakkaasti myös siellä.

Toivon mukaan presidenttiehdokkaiden tenteistä alkanut keskustelu ihmisen kunnioittamisesta ja kiusaamisen ehkäisemisestä jatkuu ja leviää laajemminkin yhteiskuntaan.

Järkyttävien ja surullisten tapahtuminen jälkeen on helppo todeta, ettei aiheesta keskustella koskaan liikaa.”

Suomi tarvitsee uutta asennetta

Pohjalainen muistuttaa, että Suomelle vientiin on saatava uusi vaihde päälle.
”Taantumassa ja taantuman rajamailla Suomikin on keikkunut jo niin monta vuotta, että elinkeinoelämän heikkoudet nousevat väkisin pintaan.

Erinäisiä keinoja kuten verokannusteita ja muita verotukseen liittyviä uudistuksia tai muutoksia koulutukseen on lueteltu vuosien mittaan paljonkin.

Hallitusten voima toteuttaa niitä on kuitenkin ollut melko puutteellista ja toimet siksi hitaita.

Kun maailman talousongelmat jarruttavat Suomen ponnisteluja tärkeimmissä vientimaissa, alkaa vihdoin käydä selväksi, että kaikki mahdolliset keinot pitää ottaa nopeasti käyttöön.

Ilman tuntuvaa talouskasvua suomalaiset voivat vähitellen valmistautua jättämään hyvästinsä niin kovasti rakastamalleen hyvinvointiyhteiskunnalle.”